

7 november 2023

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

KFKS 2023-00193

§ 138

Motion – Stoppa Östlig förbindelse

Motion den 20 februari 2023 av Alena Jukic m.fl., (V)

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen. Huvudskälet till avslaget är att Östlig förbindelse utgör en regionalt och nationellt angelägen infrastruktur som på längre sikt gynnar stadsutvecklingen samt kommunens och regionens utveckling i stort.

Sammanfattning av ärendet

Motionärerna yrkar att kommunen officiellt uttalar att Östlig förbindelse inte bör byggas och att kommunen tar initiativ till att riksintressepreciseringen upphävs.

Motionen har remitterats till natur- och trafiknämnden och kommunstyrelsen via kommunstyrelsens miljöutskott och kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott.

Östlig förbindelse är en föreslagen trafiktunnel för väg-, buss- och spårtrafik under Saltsjön. Trafiktunneln skulle binda samman söder och norr och sluta vägringen runt Stockholm samtidigt som tvärsparvägen från Sickla till Värtan skulle förlängas. Föreslagen sträckning var från Södra länken vid Sickla till Norra länken strax väster om trafikplats Värtan. Länken föreslogs gå i berget under Saltsjön utan intrång i Nationalstadsparken. En ny nationell transportplan presenterades av regeringen den 31 maj 2018 och Östlig förbindelse ingår inte i den. Trafikverket har därför avvecklat projektet Östlig förbindelse.

Östlig förbindelse är dock utpekad av Trafikverket som riksintresse för kommunikationer. Ett riksintresse för kommunikationer innebär att det ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller nyttjandet av anläggningen.

I Nacka kommuns mål och budget 2023-2025 gav kommunfullmäktige kommunstyrelsen ett särskilt uppdrag under 2023 att uppvakta regeringen med begäran att den återstartar planeringen och projekteringen av en Östlig förbindelse.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse den 19 oktober 2023

Bilagor

1. Motionen
2. Protokollsutdrag från natur- och trafiknämndens sammanträde 2023-08-29
3. Protokollsutdrag från kommunstyrelsens miljöutskotts sammanträde 2023-08-23

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade bifall till förslaget från juridik- och kanslienheten.

Tomas Ottosson (V) yrkade bifall till motionen.

Mikael Carlsson (NL) deltog inte i beslutet.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det fanns två förslag till beslut – förslaget från juridik- och kanslistaben och förslaget i motionen. Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott hade beslutat i enlighet med juridik- och kanslistabens förslag.

Reservationer

Tomas Ottosson reserverade sig mot beslutet för Vänsterpartiet och ingav följande.

Det är ett krumbuktande svar i tjänsteskrivelsen, man ser stora problem med att bygga östligförbindelse, som att den kommer ge ökade utsläpp av koldioxid. Att Nackas koldioxidbudget säger att vägtrafiken är den största utsläppskällan av koldioxid och att motorvägsreservatet för östligförbindelse har en stor negativ påverkan på stadsbyggandet på centrala Sicklaön. En lösning på alla utsläpp som föreslås är att det är att kan gå kollektivtrafik i tunneln. Det är ett märkligt förslag då det redan bygga en tunnelbana som kan ta tusentals resenärer över Saltsjö-Mälarsnittet varje timme. Det är dessutom bara en from förhoppning då kommunen inte har någon rådighet över kollektivtrafiken. Man kan som jämförelse se att kollektiv-busstrafik på Essingeleden är ytterst sparsam. Motorvägar brukar inte ansluta på ett planerat sätt till kollektivtrafikpunkter utan utgå från biltrafikens behov att komma fram fort.

Dessutom tillkommer en ny motorvägstunnel, Förbifart Stockholm som kommer avlasta bil och lastbilstrafiken i Stockholm. Essingeleden kommer användas för trafik inom regionen och förbifarten kommer ta hand om trafiken på E4:an som inte har Stockholm som mål.

Ett annat koldioxidbegränsande förslag i tjänsteskrivelserna är att bygga i andra material än betong som orsakar stora utsläpp. Att bygga tunnlar med mindre betong är förmodligen svårt, det kanske kommer finnas tekniska lösningar på det i framtiden men i dagens tunnlar används stora mängder betong med enorma utsläpp av koldioxid. Masshantering av berg från tunnelsprängningar orsakar stora problem dels ger det stora utsläpp av koldioxid och ger för närboende kraftiga ljud och damm störningar. Det finns inga områden som kan hantera massor i centrala Nacka vilket betyder långa transporter igen när tunnelbanan är äntligen är klar.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

7 november 2023

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

Det står vidare att kommunen bör verka för östligförbindelse vilket på längre sikt kommer gynna stadsutvecklingen samt kommunens och regionens utveckling i stort. Det är ett antagande i detta att på längre sikt finns som möjlighet trots att Alliansen med S planerar för kommande stora utsläpp av koldioxid. Hur har ni tänkt att Parisavtalet ska klara av detta. Hur tror ni att på längre sikt kommer se ut? Ny istid i Sverige, osläckbara bränder, värmekatastrofer, monsunregn som samhället inte är byggt för? Det riktigt allvarliga i detta är att på längre sikt kanske inte existerar för oss på ett sätt vi kan känna igen.

Protokollsanteckning**Johanna Kvist lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna:**

Vi anser att en östlig förbindelse, som knyter samman Södra och Norra länken, ska byggas då det ger ökade möjligheter till god och snabb kommunikation. Inte minst ska den möjliggöra en utbyggnad av kollektivtrafiken och därmed bidra till grönare transporter.

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan:

Nackalistan deltar inte i beslutet eftersom Östlig förbindelse är riksintresse för kommunikation och beslut om att ändra detta inte är möjligt att göra på kommunal nivå. Eftersom kommunstyrelsen valt att ändå behandla motionen, så hade vi gärna sett att tjänstehandlingen till Kommunstyrelsens Stadsutvecklingsutskott (KSSU) tydligare hade beskrivit påverkan på stadsbyggnadsprojekten i Sickla, till exempel planerna för Stockholm Wood City, detaljplanen Sodafabriken samt järnvägsplanen för Upphöjd Saltsjöbana. Tjänsteskrivelsen antyder att de delar av Sickla som markerats med rött inte kan bebyggas utan vidare precisering eller tillstånd från statliga Trafikverket, och att samtliga ovan nämnda planer berörs av detta i någon omfattning. Inte bara för Nackalistan, utan även för de övriga partierna, borde det rimligen vara av största vikt att förstå hur stadsbygget i Nacka påverkas av markreservatet samt den tilltänkta vägförbindelsen innan man tar ställning till trafikleden Östlig Förbindelse. Vi noterar även att tjänsteskrivelsen något felaktigt omnämner spårtrafik i presens, vilket var ett alternativ som tidigt valdes bort och därmed inte ingår i Trafikverkets precisering av riksintresset samt att den trafikanalys som utförts pekar på att en Östliga Förbindelse skulle medföra längre bilköer under morgonens rusningstid.

Desha Svenneborg lät anteckna följande till protokollet för Miljöpartiet:

Sommaren 2023 har talat sitt klarspråk, med extremväder i olika former över hela jordklotet. Att nå 1,5-graders målet är kört och flera av de s.k. "tipping points" - där vi påverkat klimatet så till den grad att det får skador på naturen och systemet som inte går att reparera - är här. Att i tider som dessa fortsätta propagera för mer motorväg är inte bara pinsamt, det är tragiskt. I framtiden kommer dagens barn titta på oss och undrar vad vi gjorde och hur vi tänkte, alla fakta fanns ju där och forskningen var tydlig. Det behövs inga fler "utredningar" för att förstå huruvida det behövs ett gigantiskt motorvägsprojekt i Nacka eller inte. Alla som finns visar att trafiken skulle öka, köerna bli fler (!) i Nacka och klimatpåverkan enorm. Östlig förbindelse är en dålig idé som både förstör dagens

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

7 november 2023

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

utveckling genom att ligga som en våt filt över centrala Nacka, och förutsättningarna för en beboelig jord.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------